

דף הבית < אודות המכללה < פרסומי המכללה < כתב העת "בתנועה" < כרך ד' חוב' 3 (מאי, 1998) <

תואר ראשון תואר שני הכשרת אקדמאים מכינות רפואה משלימה הסמכה בספורט תיירות ופנאי אתגרי תעודה והשתלמויות

המניעים של ספורטאים צעירים בישראל לעסוק בספורט תחרותי

מטרתו של מחקר זה הייתה לעמוד על המניעים של ילדים ושל נוער בישראל לעסוק בפעילות ספורטיבית תחרותית, ולבדוק האם יש קשר בין הציפיות לפעילות לבין משתנים אחרים, כגון: רמה ספורטיבית, מקום מגורים, גיל, מין, ותק בספורט. במחקר שנעשה ב-1984 (וינגרטן ואח', 1984) נמצא כי המניעים: צורך בהישג, הנאה, פיתוח כושר גופני, חברות, מצוינות ואתגר, משקפים את העוסקים בספורט תחרותי. כמו כן, נמצא כי קיימים מניעים נוספים האופייניים אך ורק לענפי ספורט ספציפיים, כגון: ביטוי לתוקפנות ולאגרסיה, המאפיינים את העוסקים במשחקי כדור ובאומנויות לחימה; ביטוי לעצמאות המאפיין את העוסקים בספורט אישי וכו'. במחקר נערכה השוואה בין ענפי ספורט אישיים לקבוצתיים, בין המינים, בין הגילאים, בין מקום מגוריו של הספורטאי ובין רמתו המקצועית.

מחקר זה שחזר את המחקר מ-1984, אך ידו גם בענפי ספורט נוספים, בהשוואה בין ילדים בפנימיית המחוננים לאוכלוסיית הספורטאים הרגילה ובהרחבת האוכלוסייה הנבדקת. המדגם במחקר זה כלל יותר מ-650 ספורטאים צעירים (בני 9-16 שנים), 466 בנים ו-188 בנות (ארבעה חסרים), מתוכם 251 עוסקים בענפי ספורט קבוצתיים ו-405 שעוסקים בענפים אישיים. הענפים שנכללו במחקר הם אלה: טניס שולחן, שחייה, כדור עף, אתלטיקה קלה, כדורסל, סיוף, כדוריד, ג'ודו, כדורגל, טניס, קייקים, ניווט. לכל הנבדקים נמסר השאלון "מדוע אני משתתף בספורט" (וינגרטן ואח', 1984). השאלון נכלל 41 מניעים להשתתפות בספורט (המניעים שימשו כמשתנים בלתי תלויים). על תוצאות השאלון, נעשה ניתוח גורמים. הניתוח הניב מוטיבציה כללית, שאיפה למקצוענות, השגיות תחרותיות, אנרגטיות, הצלחה, יכולת כללית, הערכה עצמית, ביטחון עצמי והנאה מהפעילות. הגורם: מוטיבציה כללית, נמצא כגורם העיקרי המסביר 22.9% מהשונות ונמצא בכיוון חיובי.

מן הממצאים עולה, כי בנים מונעים לעסוק בפעילות ספורטיבית יותר באופן משמעותי מבנות בשמונה גורמים מתוך התשעה. כמו כן, נמצא כי ספורטאים הגרים בערים מונעים, בדרך כלל, לעסוק בפעילות ספורטיבית ברמה גבוהה יותר באופן משמעותי מספורטאים הגרים בסוגי התיישבות אחרים. בקרב ספורטאים העוסקים בספורט ברמה הלאומית נמצא, כי המניעים: מוטיבציה כללית, השגיות תחרותיות ואנרגטיות גבוהים באופן משמעותי בקרב ספורטאים העוסקים בספורט ברמה גבוהה יותר.

בהשוואה בין המחקר הזה לבין הממצאים שנאספו ב-1984 בישראל עולה, כי כיום, השפעת המשפחה על הילד באשר לעיסוק בספורט קטנה מבעבר. סך הכל המניעים המשפיעים על הילד כיום רבים יותר מבעבר. מן הממצאים עולה כי להנאה מהפעילות מקום חשוב במוטיבציה לעיסוק בספורט.